

I N F O R M A C I J A

o potrebi rješavanja problema u napajanju objekta stacionarno čvorište veze „Bjelasica“ i objekta Radio-difuznog centra sa distributivne mreže CEDIS

Dopisom broj 02-5065 od 09.12.2021. godine, Radio-difuzni centar (RDC) informisao nas je da je tokom izvođenja radova na izgradnji „Skijališta 1600“ u organizaciji Uprave za javne radove, a za potrebe Skijališta Crne Gore, došlo do potkopavanja stuba broj 6, 35KV dalekovoda, sa kojeg se električnom energijom napajaju Vojni objekat stacionarno čvorište veze (SČV) „Bjelasica“ i objekat Radio-difuznog centra, koji se nalaze na lokaciji Zekova glava, na Bjelasici. Istim dopisom sa problemom su upoznati Ministarstvo ekonomskog razvoja i Crnogorski elektro distributivni sistem – CEDIS.

Po prijavi problema, dana 03.12.2021. godine na lice mjesta izašao je nadležni građevinski inspektor, koji je konstatovao oštećenje dalekovoda i rizik od pada istog, te je naložio Crnogorskom elektro distributivnom sistemu (CEDIS) isključivanje dalekovoda iz elektroprenosnog sistema. CEDIS je postupio po nalogu inspektora, dalekovod isključio sa mreže i od 03.12.2021. godine Vojni objekat SČV „Bjelasica“ nema napajanje sa distributivne mreže već se napajanje objekta električnom energijom vrši sa dva stacionarna dizel elektro agregata, u naizmjeničnom radu.

U cilju rješavanja problema, predstavnici Skijališta Crne Gore, Radio-difuznog centra, CEDIS-a i Ministarstva ekonomskog razvoja održali su sastanak 08.12.2021. godine i na istom je dogovoreno da Skijališta Crne Gore, o svom trošku, pokrenu radove na izmještanju dijela dalekovoda kako bi isti bio zamijenjen podzemnim kablom, kao privremeno rješenje do konačne sanacije stuba broj 6. Shodno zaključcima sa navedenog sastanka, CEDIS je predložio tehničko rješenje za otklanjanje prekida u napajanju SČV „Bjelasica“ električnom energijom iz distributivnog sistema i izrađen je Plan privremene sanacije dalekovoda 35KV Jezerine – Bjelasica. U skladu sa Planom privremene sanacije, CEDIS je izvršio određene radove na dijelu dalekovoda i trafostanici čime su stvoreni tehnički uslovi za ponovno priključenje Vojnog objekta SČV „Bjelasica“ i objekta Radio-difuznog centra na elektro distributivnu mrežu CEDIS-a i napajanje električnom energijom iz distributivnog sistema.

Kako je Urbanističko-građevinska inspekcija odbijala da da saglasnost na izvršene radove na sanaciji dalekovoda, dana 05.01.2022. godine u prostorijama načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore organizovan je sastanak sa predstavnicima CEDIS-a, Skijališta Crne Gore, Urbanističko-građevinske inspekcije i Radio-difuznog centra. Predstavnici CEDIS-a su potvrdili da su stvorili tehničke uslove da se izvrši privremeno (do rekonstrukcije oštećenog dalekovoda) priključenje SČV „Bjelasica“ na distributivnu mrežu CEDIS-a. Predstavnici Urbanističko-građevinske inspekcije saopštili da usled nedostatka odgovarajuće tehničke dokumentacije jedino rješenje za privremeno priključenje SČV „Bjelasica“ na distributivnu mrežu CEDIS-a, je da CEDIS izradi „Preduzetni plan“ (u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, član 33.), u kojem će, u skladu sa vanrednom situacijom izazvanom oštećenjem dalekovoda, definisati aktivnosti na njegovoj sanaciji a koji će omogućiti privremeno priključenje objekata SČV „Bjelasica“ i RDC-a na distributivnu mrežu CEDIS-a. Na navedeni „Preduzetni plan“ saglasnost daje Direktor za zaštitu i spašavanje, Ministarstva unutrašnjih poslova. CEDIS je na sastanku prihvatio da navedeni plan izradi i da ga najkasnije do 10.01.2022. godine uputi na saglasnost Direktoratu za zaštitu i spašavanje. Međutim CEDIS je uputio dopis (ne i „Preduzetni plan“) u kojem navode na koji način žele da riješe problem. Imajući u vidu

dostavljeni dokument, Direktorat za zaštitu i spašavanje se proglasio nenadležnim za davanje saglasnosti. Nakon toga, načelnik Generalštaba VCG više puta kontaktirao je predstavnike Uprave za inspekcijske poslove i CEDIS-a u cilju prevazilaženja problema, ali predstavnici Uprave za inspekcijske poslove saopštili su više puta da navedeni problem prevazilazi nadležnosti Uprave i da nemaju zakonsko ovlašćenje da daju privremenu saglasnost na tehničko rješenje CEDIS-a.

Vojni objekat SČV „Bjelasica” snabdjeven je prije početka zimske sezone pogonskim gorivom za obezbjeđenje napajanja iz stacionarnih elektroagregata u slučaju privremenih prekida napajanja sa distributivne mreže usled nepovoljnih vremenskih prilika. Na dan 17.01.2022. godine, preostalo je 17439 litara, što u ovim uslovima može biti dovoljno za 2-3 nedelje korišćenja elektroagregata. Napominjemo i da je zbog starosti opreme koja radi već 48 dana neprekidno, vjerovatnoća zastoja u radu prilično velika, što ukazuje na potrebu hitnog rješavanja problema napajanja električnom energijom sa distributivne mreže. U slučaju otkaza u radu elektroagregata, nastupiće posljedice prije svega opasne po zdravlje i život pripadnika Vojske Crne Gore koji se nalaze na objektu, a zatim i prekid u vezama, otežano komandovanje i kontrola nad jedinicama Vojske u sjevernom dijelu Crne Gore itd.

Napominjemo takođe da u skladu sa važećom Strategijom nacionalne bezbjednosti, ugrožavanje energetske bezbjednosti i ugrožavanje ili uništenje kritične infrastrukture (u koju spada i elektro-prenosni sistem CEDIS-a), vještački izazvane katastrofe (havarije na velikim elektroenergetskim postrojenjima), predstavljaju bezbjednosni rizik, što zahtjeva hitno reagovanje.